

Vankeuslain uudistamistyöryhmän 30. kokous

Ajankohta: ke 14.3.2024 klo 13.00-16.00

Paikka: Teams

Osallistujat:

Työryhmäläiset: Paulina Tallroth (kokouksen pj.), Marko Aittomäki, Annika Finnberg, Hanna Hemmiki-Salin, Johanna Hietapakka, Tapani Hämäläinen, Riitta Kari, Marjatta Kaurala, Jussi Korkeamäki, Petri Laitinen, Merituuli Mähkä, Jarkko Nieminen, Anna-Liisa Sandvik (siht.), Minna Saukko, Minna Suni-Anttila, Heli Tamminen, Mia Tolvi, Tomi Tuovinen

1. Jatkoaikataulu

- Pykälien käännöksen tavoiteaikataulu on pääsiäiseen mennessä. HE viimeistellään virkatyönä OM:ssa. Valmis HE lähetetään työryhmäläisille ja jokaisen kuitattavaksi.
- Lausuntokierros valmistellaan OM:ssä. Lausuntokierrokselle on saatava ministerin lupa. Lausuntoaika tulee olemaan 6-8 viikkoa. Risen myötävaikutuksella järjestetään mahdollisuus lausua kolmessa älyvankilassa ja kahdessa avolaitoksessa. Lausuntotiivistelmä laaditaan OM:ssä ja lähetetään tiedoksi työryhmälle.
- Lausuntopalautteen johdosta HE viimeistellään virkatyönä. Tavoitteena on esittely valtioneuvostossa viikolla 36.
- Työryhmän toisen vaiheen valmistelu alkaa OM:ssä tänä keväänä. Työryhmän toimikausi umpeutuu 31.8.2024, joten tarvitsemme pidennystä nykyiselle toimikaudelle. Käytännössä kokouksia järjestetään vasta syksystä alkaen. Tavoitteena on antaa toinen HE syksyllä 2026.

2. Hallituksen esityksen läpikäynti

- Ei huomioita kappaleisiin tausta ja valmistelu.
- Nykytilan kuvaus –kappaleeseen esitettiin eräitä teknisiä huomioita, jotka koskivat mm. ajantasaisia tilastotietoja, otsikkotasojen korjausta ja termistön tarkennuksia.
- Ei huomioita HE:n tavoitteita koskevaan kappaleeseen.
- Huomiot keskeisiä ehdotuksia koskevaan kappaleeseen:
 - Hyväksyttiin, että suljettujen vankiloiden sähköisessä viestinnässä tehtäisiin lupapäätös vain silloin, kun evätään älypuhelimien tai sähköpostin käyttö. Tarkistetaan, että pykäläkohtaisissa perusteluissa on esimerkkejä sallituista älykännykän käyttötilanteista.
 - Hyväksyttiin, että säilytetään luvanvaraisuus vankien välisissä etätapaamisissa, vaikka etätapaamisissa muutoin luovuttaisiin luvanvaraisuudesta. Kaikki vankien väliset tapaamismuodot selvitetäisiin kokonaisuutena toisessa HE-paketissa. Tulee varmistaa, ettei esim. varmuusosastolta käsin voida olla yhteydessä toiselle osastolle. Tarkka toteutustapa katsotaan OM:ssä. Tällä hetkellä Kylmäkosken älyvankilassa vankien välisiä skype-tapaamisia on lisääntyvästi, mutta kaikissa vangit ovat olleet toistensa läheisiä.

- Käytiin läpi muutoksenhakua koskevat vaihtoehtoiset ehdotukset. Valvomattoman tapaamisen osalta HE-luonnosta oli muokattu siten, että esitettäisiin kaksi vaihtoehtoa (muutoksenhakukiellon säilyttäminen ja muutoksenhakuoikeudesta säilyttäminen). Työryhmä keskusteli asiasta ja katsoi, että kaksi vaihtoehtoa voidaan esittää. Esitysjärjestykseen palataan kuitenkin, kun asia on varmistettu työryhmän puheenjohtajalta. Lausuntopalautteen jälkeen OM:ssä ratkaistaan, miten asia esitetään lopullisessa HE:ssä.
- Hyväksyttiin osallistumisvelvollisuudesta vapauttamista koskevan asetuksenantovaltuuden poistaminen (asetuksessa ei ole sääntelyä asiasta)
- Hyväksyttiin muutos vankeuslain 1 luvun 9 §:ään (toimivalta virka-ajan ulkopuolella)
- Huomiot ehdotusten vaikutuksia koskevaan kappaleeseen:
 - Keskusteltiin Rikosseuraamuslaitoksen työryhmälle toimittamasta htv-vaikutusarviosta. Tiedot lisätään HE:een kuvailutietona siitä, mistä kustannukset syntyvät. Aiemmin sovitusti lisäraharpeita ei HE:ssä kuitenkaan voida esittää. Eduskunnassa valiokuntakuulemisessa on mahdollista esittää huomioita taloudellisista vaikutuksista.
 - Keskusteltiin siitä, onko vaikutukset vankien läheisiin kuvattu riittävästi.
- Ei huomioita muiden Pohjoismaiden lainsäädäntöä koskevaan vertailukappaleeseen.
- Huomiot pykäläkohtaiset perustelut -kappaleeseen
 - Muutos työvaatteiden käyttöä koskevaan pykälään, keskusteltiin päätöksentekijätasosta.
 - Keskusteltiin ulkopuolisen laitossijoituksen kustannustenjaosta.
 - Ei ehditty käsitellä perusteluja vankeuslain 16 luvusta eteenpäin. Sovittiin, että huomiot toimitetaan sähköpostilla.
- Suhdetta perustuslakiin koskevaa kappaletta ei ehditty käsitellä. Sovittiin, että huomiot sitä koskien toimitetaan sähköpostilla. Todettiin, että kappale on tärkeä osa esitystä.

3. Viimeisten huomioiden toimittaminen viimeistään to 21.3. klo 12.00

- Huomiot on toimitettava sähköpostilla viimeistään to 21.3. klo 12.00 mennessä.
- Huomiot pyydetään yksilöimään ja konkretisoimaan mahdollisimman tarkasti (sivunumero, konkreettinen muotoilun parannusehdotus)

Kokous päättyi klo 16.12.